

Strategi för IT i skolan

Ett av stadens viktigaste
framtidokument för
förskola och skola

Informationstekniken kommer kanske inte att rädda mänskligheten...

...men den är ett kraftfullt verktyg.

Människor med goda avsikter som lär sig kommunicera, bland annat genom IT, kommer att ha de bästa förutsättningar att vrida utvecklingen åt rätt håll. Skolans förmåga att lära barnen att fritt och kreativt hämta, skapa och använda e-baserad information blir därmed en nyckelfråga. Med hjälp av informationsteknik lär sig ungdomar att förstå och respektera andra människor världen över. Deras nyfikenhet ökar.

Förmågan att hämta, sila och kritiskt granska IT-baserad information som hämtas via IT är redan en klassfråga; de ungdomar som inte har tillgång till informationsteknikens nya möjligheter hamnar på efterkälken. De har heller inte samma möjlighet att via informationstekniken utveckla sina skapande förmågor.

Skolans uppdrag är att främja alla elevers lärande så att de är väl förberedda att leva och verka i samhället. Då blir det självklart att använda informationstekniken som ett pedagogiskt verktyg.

Här finns det brister. IT-användningen varierar kraftigt mellan olika skolor och stadsdelsnämnder. Elever och föräldrar är genomgående missnöjda med hur IT används i undervisningen.

”Skolans uppdrag är att främja alla elevers lärande så att de är väl förberedda att leva och verka i samhället. Då blir det självklart att använda informationstekniken som ett pedagogiskt verktyg”

Skolorna kan alltså bli mycket bättre. Denna strategi ger viktig vägledning för aktörer på alla nivåer. Resurser kan behöva tillföras.

Skolorna behöver också utveckla kompetens och arbetsformer kring IT. För samordning, erfarenhetsutbyte och gemensamma lösningar ansvarar en styrgrupp för IT i skolan.

Förskolor och skolor har en avgörande roll. Tillsammans med stadsdelsnämnderna har de uppdraget att förverkliga denna IT-strategi. Uppföljningen av läroplanens mål för IT i skolan kommer att ske genom stadens Kvalitetssystem för de pedagogiska verksamheterna.

Det blir spännande att se vad vi kan åstadkomma!

Erik Nilsson
Skolborgarråd

IT-strategin öppnar ögon och flyttar gränser

IT-strategin för Stockholms skolor och förskolor, i det följande benämnt skolor, ska ange riktning för den utveckling av IT-lösningar som ska ske inom staden och på skolorna. Strategin syftar till att ge stöd till IT-användningen i skolorna.

Strategin pekar ut sju olika områden där åtgärder är särskilt viktiga. För varje område ges förslag till åtgärder för aktörer på olika nivåer:

- Staden
- Stadsdelsnämnderna/utbildningsnämnden
- Skolorna

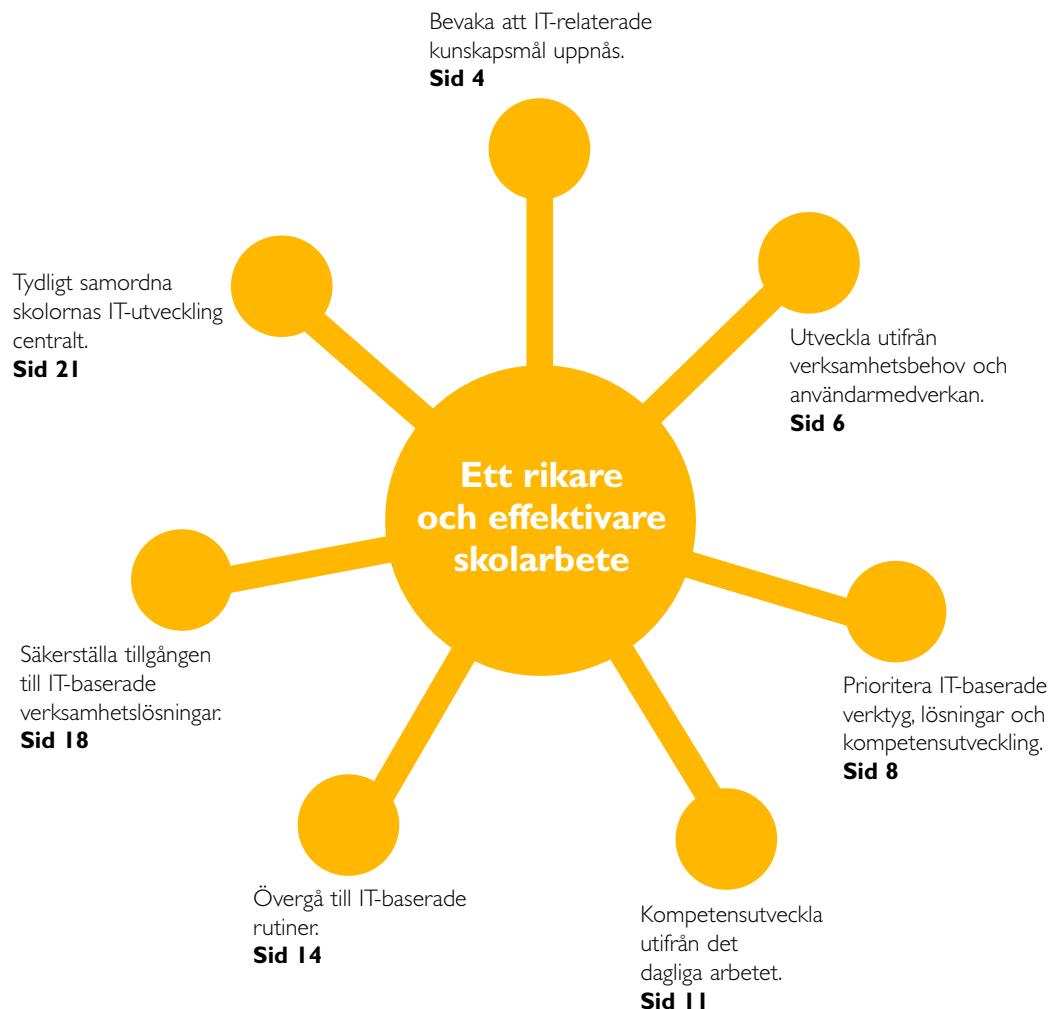
En utgångspunkt för hela IT-strategin är att IT inte får ses som en isolerad fråga, utan som starkt sammanflätad med verksamheten, med dess behov och förutsättningar.

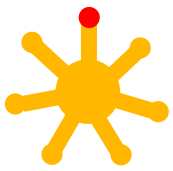
IT-strategin har tagits fram i nära samråd med representanter för staden, stadsdelsförvaltningar och skolor.

IT-användningen i skolorna syftar till att allmänt stimulera eleverna, öka elevernas lärande, göra skolarbetet roligare och verksamheten mer effektiv.

En bred uppslutning kring portallösningar är av strategisk betydelse för att IT-användningen ska bli stor och ge IT-stödet genomslagskraft i skolornas båda nät.

7 punkter för att nå en IT-mogen skola

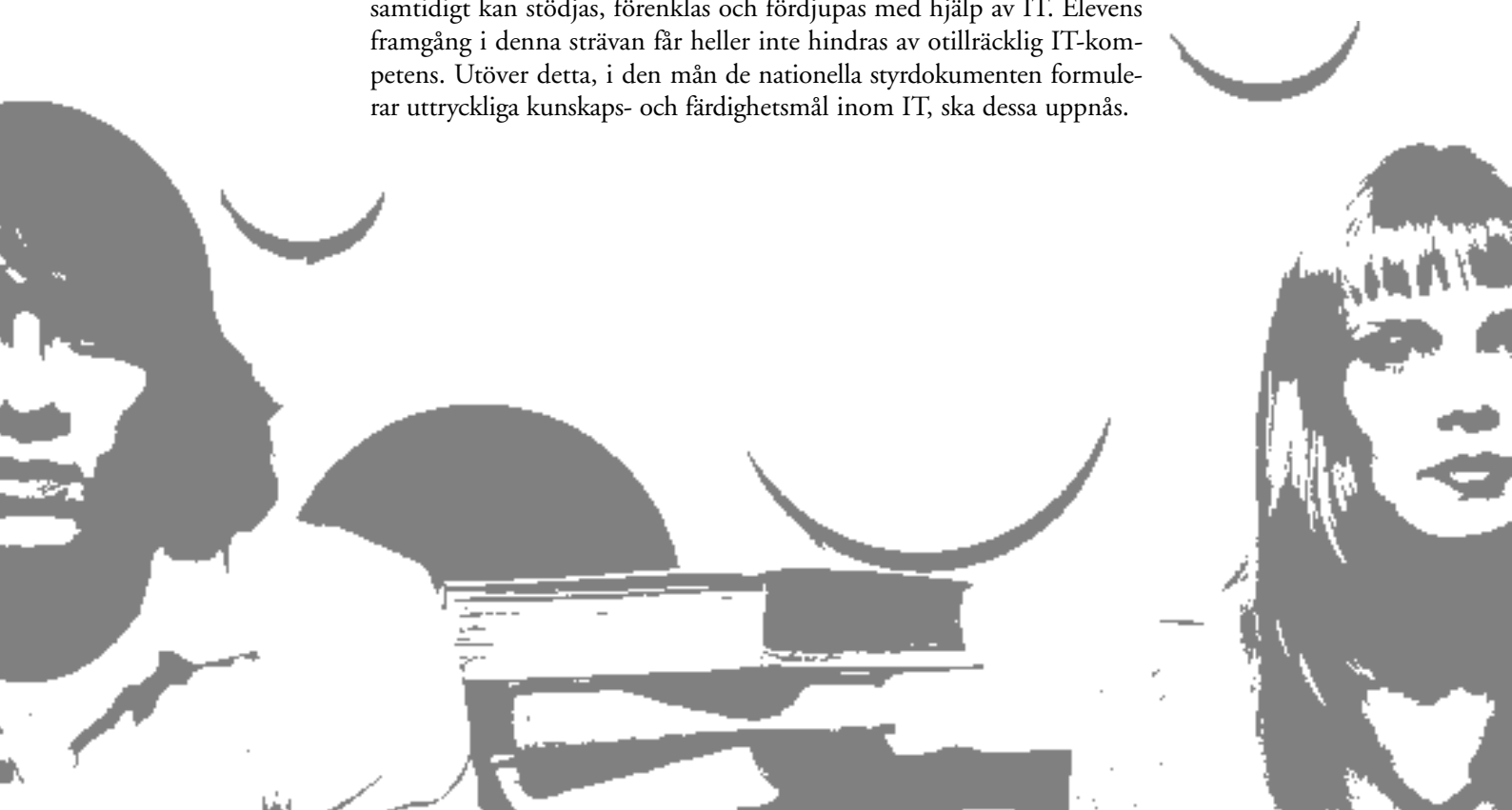

Bevaka att IT-relaterade kunskapsmål uppnås

Elevens IT-kompetens är viktig både för att stödja det egna lärandet, och som en förberedelse för framtida yrkesstudier och yrkesliv. Nationella styrdokument formulerar viktiga kunskapsmål för elevernas skolarbete. För vissa av dessa kunskapsmål utgör elevens förmåga att använda IT ett stort stöd och utgör samtidigt grunden för en fjärde basfärdighet i kunskapssamhället, såsom att:

- söka, hitta, söva och värdera information.
- bearbeta, sammanställa, redigera, formulera och presentera text, bilder, tabeller etc.
- skapa, förändra och kombinera media för rikare uttryck.
- kontakta, kommunicera med och samarbeta med enskilda, såväl som grupper.

Skolorna måste bevaka att sådana kunskapsmål kan uppnås och att de samtidigt kan stödjas, förenklas och fördjupas med hjälp av IT. Elevens framgång i denna strävan får heller inte hindras av otillräcklig IT-kompetens. Utöver detta, i den mån de nationella styrdokumenterna formulerar uttryckliga kunskaps- och färdighetsmål inom IT, ska dessa uppnås.

Vårt uppdrag

Staden

- Bevakar att de IT-relaterade kunskapsmål som formuleras i de nationella styrdokumenterna uppnås
- Beaktar IT-relaterade kunskapsmål i utvärderingar och uppföljning

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer skolornas arbete med att förankra, uppnå och följa upp IT-relaterade, nationella kunskapsmål
- Beaktar IT-relaterade kunskapsmål i utvärderingar och uppföljning

Skolan

- Beskriver åtaganden och prioriterar åtgärder för att uppnå IT-relaterade, nationella kunskapsmål
- Följer upp kunskapsmålen kontinuerligt

Basera all utveckling på tydligt beskrivna verksamhetsbehov och förutsättningar samt på användarmedverkan

För att IT-baserade lösningar ska göra nytta krävs att de dels svarar mot ett väsentligt behov, dels kan användas under de förutsättningar som råder. All utveckling ska därför baseras på tydligt beskrivna verksamhetsbehov och förutsättningar. I all utveckling ska också representanter för användarna involveras, för att säkerställa anpassning efter användarna och användarnas villkor.

Vårt uppdrag

Staden

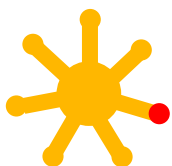
- Identifierar och beskriver verksamhetsbehov och förutsättningar inför utveckling och inköp
- Involverar representanter för slutanvändarna i utveckling och inför inköp
- Ställer krav på leverantörer att lösningar som erbjuds är baserade på verksamhetsbehov och användarmedverkan
- Utvecklar och stödjer nämnderna med metoder för användarmedverkan i utvecklingsprojekt

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Initierar kartläggningar och samlar upp behov och förutsättningar på skolorna
- Ställer krav på att lösningar som erbjuds är baserade på verksamhetsbehov och användarmedverkan
- Stödjer skolorna med metoder för användarmedverkan i utvecklingsprojekt

Skolan

- Ställer krav på att lösningar som erbjuds är baserade på verksamhetsbehov och användarmedverkan
- Identifierar, beskriver och förmedlar verksamhetsbehov och förutsättningar till stadsdelsförvaltningen/utbildningsförvaltningen
- Medverkar aktivt i utvecklingsprojekt som staden, stadsdelsförvaltningen eller utbildningsförvaltningen initierar
- Stimulerar egen utveckling

Prioritera IT-baserade verktyg, lösningar och kompetensutveckling som stödjer kommunikation i verksamheten

En av de starkaste drivkrafterna och förtjänsterna med utveckling och användning av IT-lösningar har varit ökade möjligheter till kommunikation – dialog, möjlighet att nå många samt delning av dokument, filer och adressregister. God kommunikation undanröjer också begränsningar för verksamheten. Åtgärder som möjliggör ökad och förenklad kommunikation mellan alla som berörs av skolan – elever, lärare och annan personal, föräldrar, medborgare och externa parter – bör därför prioriteras.

Vårt uppdrag är att erbjuda portal- och kommunikationslösningar med funktioner som motsvarar skolornas behov

Staden

- Utvecklar och erbjuder portallösningar för kommunikation mellan skolans personal och elever
- Kontinuerligt utvärderar och vidareutvecklar stadens kommunikationslösningar

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Medverkar i stadens utvärderingar och vidareutveckling av valda lösningar
- Stödjer spridning och användning av portal- och kommunikationslösningar

Skolan

- Stödjer all personals och alla elevers användning av valda portal- och kommunikationslösningar
- Formulerar behov av vidareutveckling av valda portal- och kommunikationslösningar
- Förmedlar behoven till utbildningsnämnden/stadsdelsnämnden

Vårt uppdrag är att utveckla IT-lösningar för kommunikation mellan skola och hem

Staden

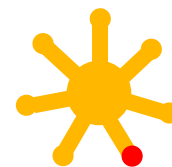
- Gör behovsanalys med skolpersonal, elever och föräldrar
- Utvecklar och tillhandahåller en portallösning för kommunikation med föräldrar
- Tar fram riktlinjer och förslag till innehåll på skolors webbplatser och i andra kommunikationslösningar

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Initierar och stödjer behovsanalys med skolpersonal, elever och föräldrar
- Tar fram och vidareutvecklar riktlinjer och förslag till innehåll och utformning av skolors webbplatser och i andra kommunikationslösningar
- Erbjuder verktyg för hantering av skolors webbplatser

Skolan

- Formulerar behov och förutsättningar för att använda IT-stöd i kommunikationen med föräldrar
- Förmedlar behov och förutsättningar till stadsdelsnämnden/ utbildningsnämnden
- Inför de lösningar som staden erbjuder för kommunikation med föräldrarna
- Informerar föräldrar om de kommunikationslösningar som erbjuds
- Ansvarar för att den information som föräldrarna erbjuds är aktuell och tillförlitlig

Kompetensutveckling ska i första hand vara knuten till det dagliga arbetet

All kompetensutveckling ska ha en tydlig anknytning till verksamhetens behov och förutsättningar. För att säkerställa denna anknytning ska kompetensutveckling ske så nära det praktiska arbetet som möjligt – det pedagogiska såväl som det administrativa.

Vårt uppdrag är att kompetensutveckla inom IT med en tydlig anknytning till det pedagogiska arbetet

Staden

- Stimulerar och stödjer lokal kompetensutveckling.

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer erfarenhetsutbyte kring IT i det pedagogiska arbetet
- Erbjuder kompetensutveckling med tydlig integrering av IT i undervisningen

Skolan

- Utser och stödjer medarbetare med kunskande inom både IT och pedagogik
- Stödjer erfarenhetsutbyte kring IT och pedagogisk verksamhet
- Prioriterar kompetensutveckling med tydlig integrering av IT i undervisningen

Vårt uppdrag är att göra skollidarna till förebilder

Staden

- Lyfter fram skollidarnas nyckelroll i skolans IT-utveckling

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer skollidarens kompetensutveckling inom IT och verksamhetsutveckling
- Stödjer skollidarens erfarenhetsutbyte kring IT och verksamhetsutveckling
- Stödjer skollidarens användning av IT

Vårt uppdrag är att prioritera och utveckla lättanvända lösningar så att behovet av kompetensutveckling minskar

Skolledaren

- Använder IT på ett sätt som stimulerar personalens IT-användning
- Prioriterar egen kompetensutveckling inom IT
- Lyfter upp IT-aspekter; pekar på behov, möjligheter och kompetensbehov
- Deltar i utvecklingsprojekt kring IT

Staden

- Upphandlar och utvecklar endast lättanvända lösningar
- Involverar användare i utveckling och testning
- Erbjuder och sprider väl beprövade och erkänt lättanvända lösningar

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Upphandlar och utvecklar endast lättanvända lösningar
- Ställer krav på lättanvända lösningar från staden
- Involverar användare i utveckling och testning

Skolan

- Ställer krav på lättanvända lösningar från leverantörer och från staden och stadsdelsförvaltningen/utbildningsförvaltningen
- Involverar användare i utveckling och testning

Övergå till rutiner som tar IT-baserade lösningar till hjälp

Administrativa rutinuppgifter kan förenklas och effektiviseras med IT-stöd. Genom att IT-stöd används för rutinuppgifter ökar också vana, förtroendet och tilltro till IT-baserade lösningar generellt. Detta bidrar till ökad användning av IT också i undervisningen. För att skapa starkt genomslag vid införande av IT-stöd för rutinuppgifter bör tidigare rutiner avvecklas.

Vårt uppdrag är att i första hand sprida information IT-baserat

Staden

- Sprider information till utbildningsförvaltning, stadsdelsförvaltningar och skolor i första hand IT-baserat
- Tillhandahåller lättanvända tekniska lösningar för informationsspridning
- Analyserar verksamheten för att identifiera nya områden där IT-baserade lösningar kan användas för informationsspridning

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Sprider information till skolorna i första hand IT-baserat
- Stödjer införande av IT-baserade lösningar för informationsspridning på skolorna
- Gör behovsanalyser för att förbättra de lösningar som används för informationsspridning
- Övergår till rutiner som använder IT-baserade lösningar för informationsspridning
- Avvecklar tidigare rutiner för informationsspridning

Skolan

- Sprider information till personal, elever och föräldrar i första hand IT-baserat
- Övergår till rutiner som använder IT-lösningar för informationsspridning
- Avvecklar tidigare rutiner för informationsspridning
- Ställer krav på IT-baserad informationsspridning mellan skolan och utbildningsförvaltningen, stadsdelsförvaltningen och staden
- Utvärderar och vidareutvecklar formerna för IT-baserad informationsspridning

Vårt uppdrag är att genomföra processanalyser för att kostnadseffektivisera med hjälp av IT-lösningar

Staden

- Tillhandahåller metoder och verktyg för processanalys
- Genomför och stödjer processanalyser för verksamheten
- Tillhandahåller lättanvända IT-baserade lösningar som ökar effektiviteten och underlättar arbetet i skolan

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Genomför och stödjer arbetet med process- och flödesanalyser i skolorna och i den egna nämnden
- Stödjer införandet av IT-baserade lösningar som ökar effektiviteten och underlättar arbetet i skolan

Skolan

- Genomför process- och flödesanalyser
- Övergår till IT-baserade lösningar som ökar effektiviteten och underlättar arbetet i skolan

Vårt uppdrag är att utnyttja IT-lösningar för snabbare och effektivare uppföljning

Staden

- Verkar för att uppgifter som matas in i förvaltningens system endast matas in en gång
- Prioriterar integrering och enhetlighet av system
- Tillhandahåller lättanvända tekniska lösningar
- Gör fortlöpande behovsanalys för att IT-lösningar bättre ska utvecklas och anpassas efter lärarens behov

Vårt uppdrag är att införa tillämpningar och system som underlättar lärarens administrativa arbete

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer implementering av IT-baserade lösningar på skolorna
- Prioriterar egna tillämpningar och system som är enkla att använda

Skolan

- Prioriterar IT-baserade lösningar som stödjer uppföljningsarbete
- Implementerar IT-baserade lösningar som stödjer uppföljningsarbete
- Påtalar de förbättringar som behöver göras i befintliga system

Staden

- Verkar för att uppgifter som matas in i förvaltningens system endast matas in en gång
- Prioriterar integrering och enhetlighet av system
- Tillhandahåller lättanvända tekniska lösningar
- Gör fortlöpande behovsanalys för att IT-lösningar bättre ska utvecklas och anpassas efter lärarens behov

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer implementering av IT-baserade lösningar på skolorna
- Prioriterar egna tillämpningar och system som är enkla för lärarna att använda

Skolan

- Prioriterar IT-baserade lösningar som stödjer lärarnas administrativa arbete
- Implementerar IT-baserade lösningar som stödjer lärarnas administrativa arbete
- Organiserar rutiner och verksamhet för att stödja lärarnas användning av IT-baserade verktyg för administrativt arbete
- Påtalar de förbättringar som behöver göras i befintliga system

Säkerställ tillgång till IT-baserade lösningar där verksamheten utförs

En förutsättning för att IT-baserade lösningar ska utgöra ett stöd för verksamheten är att alla har reell tillgång till dessa lösningar. Med tillgång här menas dels fysisk tillgång till datorer, dels tillgång till dokument och tillämpningar via anslutning till nät.

Vårt uppdrag är att alla i skolan enkelt ska komma åt sina tillämpningar och dokument.

Staden

- Tillhandahåller lösningar som gör det möjligt för alla på skolan att på ett enkelt sätt nå de tillämpningar och dokument de behöver i sitt arbete
- Ser över befintliga riktlinjer och formulerar tydliga krav för IT-säkerheten. Dessa krav ska vara på lämplig nivå och lätta för verksamheten att tillämpa.

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer skolorna i arbetet med att öka tillgängligheten till de IT-baserade lösningarna

Skolan

- Ansvarar för att den fysiska tillgängligheten för personal och elever blir så hög som möjligt
- Utarbetar egna rutiner och lösningar som säkerställer att rätt säkerhetsnivå används inom skolan.
- Påtalar oklara säkerhetsregler

Vårt uppdrag är att utveckla IT-baserade möjligheter till arbete och undervisning, oberoende av tid och plats

Staden

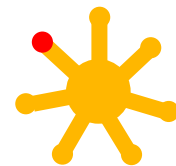
- Utarbetar lösningar som gör det möjligt för lärare och elever att också arbeta och ta del av undervisning på andra sätt än i skolbyggnaden
- Samarbetar med myndigheter och andra kommuner för att ta del av andras erfarenheter av tids- och platsberoende arbete och lärande
- Sprider dessa erfarenheter till stadsdelsförvaltningar, utbildningsförvaltningen och skolorna

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Stödjer skolorna i deras arbete att använda IT för att öka möjligheterna till tids- och platsberoende lärande och arbete
- Uppmanar skolorna att samarbeta kring frågor om tids- och platsberoende arbete och lärande
- Möjliggör för lärare och elever att så långt möjligt nå sina tillämpningar och dokument oberoende av tid och plats

Skolan

- Ser över rutiner och regler för att undanröja hinder för tids- och platsberoende arbete och lärande
- Utvecklar arbetssätt som möjliggör tids- och platsberoende arbete och lärande för både lärare och elever
- Ställer krav på att material och IT-lösningar är möjliga att använda i tids- och platsberoende lärande

Tydlig, central samordning för skolornas IT-utveckling

Staden ska aktivt stödja skolorna att använda IT-stöd på ett effektivt sätt. Genom samordning och genom att ge övergripande förutsättningar kan skolornas inköp och utveckling effektiviseras. Genom samordnad spridning och genomförande ökar också nyttjandegraden i befintliga lösningar.

Vårt uppdrag är att implementera och följa upp IT-strategin för Stockholms skolor

Staden

- Tydliggör samordningsansvaret för skolornas IT-verksamhet
- Avsätter nödvändiga resurser för genomförande av IT-strategin
- Fastställer kriterier och sammanställer nödvändig information för uppföljning
- Följer upp resultaten för utveckling av IT-strategin

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Avsätter nödvändiga resurser för genomförande av IT-strategin
- Sammanställer nödvändig information för uppföljning
- Följer upp och återför resultat av IT-strategin

Skolan

- Integrerar IT-strategin med skolans egen strategi för skolutveckling
- Formulerar och förmedlar skolans krav på stöd från förvaltning och stad
- Följer upp och återför resultat av IT-strategin

Vårt uppdrag är att samordna utveckling av och inköp för skolornas IT-verksamhet

Staden

- Samordnar inköp av hård- och mjukvara
- Samordnar resurser till "smala" behov (ämnen med få elever, små personalkategorier, alternativa arbetssätt etc.)
- Stödjer stadsdelsförvaltningar, utbildningsförvaltningen och skolorna genom utveckling av gemensamma lösningar, rekommenderar plattformar och programvaror som underlättar samordning och integrering

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Samordnar inköp av hård- och mjukvara
- Samordnar service till skolorna
- Samordnar resurser till "smala" behov (smala ämnen, mindre personalkategorier, arbetssätt etc.)
- Formulerar krav på hård- och mjukvara samt service som bör samordnas centralt

Skolan

- Formulerar behov av hård- och mjukvara samt service som bör samordnas centralt
- Tar del av och genomför lösningar som staden, stadsdelsförvaltningen och utbildningsförvaltningen erbjuder och som syftar till samordning

Vårt uppdrag är att skapa tydliga och hanterbara principer och system för säkerhet

Staden

- Utvärderar nuvarande principer och lösningar för säkerhet, för att säkerställa att verksamhetens krav och förutsättningar är vägledande för vägval när det gäller säkerhet
- Fastställer och tydliggör principer för säkerhet
- Sprider kunskap om principer och system för säkerhet
- Utvecklar och sprider lättanvända tekniska lösningar för hantering av fastställda principer
- Stödjer genomförande av rätt säkerhetsnivå

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Sprider kunskap om principer och system för säkerhet
- Stödjer genomförande av rätt säkerhetsnivå
- Stödjer skolorna i att säkerställa att alla medarbetare på skolan har rätt behörighet för att nå sina tillämpningar och dokument
- Gör behovsanalyser för att synliggöra otydligheter i stadens riktlinjer och därmed i förlängningen ytterligare öka tillgängligheten

Skolan

- Fastställer egna rutiner som säkerställer rätt säkerhetsnivå
- Formulerar och förmedlar behov och förutsättningar för säkerhet till stadsdelsförvaltningen/utbildningsförvaltningen

Vårt uppdrag är att formulera och genomföra en långsiktig budget för IT i Stockholms skolor

Staden

- Sprider information om framtida ekonomiska förutsättningar för IT i Stockholms skolor
- Sprider information om och erfarenheter av alternativa finansieringsformer
- Söker nya möjligheter till ytterligare finansiering

Stadsdelsnämnden/utbildningsnämnden

- Planerar och budgeterar långsiktigt för utveckling, återinvestering, förvaltning, drift och support
- Stödjer skolornas långsiktiga planering och budgetering
- Integrerar IT-strategin med skolans verksamhetsplanering och budget
- Prövar, utvärderar och sprider information och erfarenheter om alternativa finansieringsformer
- Stimulerar skolornas användning av alternativa finansieringsformer

Skolan

- Planerar och budgeterar långsiktigt för utveckling, återinvestering, förvaltning, drift och support
- Integrerar IT-strategin med skolans verksamhetsplanering och budget
- Prövar och utvärderar alternativa finansieringsformer

Stadsledningskontoret

INFO: WWW.EDU.STOCKHOLM.SE